

KURSPLAN

Svenska II - Tidig läs- och skrivutveckling för grundlärare F-3, 22,5 högskolepoäng

Swedish II - Early Reading and Writing Development for Teachers Preschool, 22.5 credits

Kurskod:	L2SK12	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd:	2026-05-19	Utbildningsområde:	Humanistiska området (75%) och Övriga områden (25%)
Gäller fr.o.m.:	2026-08-31	Ämnesgrupp:	Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
		Fördjupning:	G1F Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande mönster i svenska språkets struktur
- redogöra för läs- och skrivprocessen samt teorier om elevers språk-, läs- och skrivutveckling
- redogöra för innehållet i svenskämnet undervisning och svenskämnet historiska framväxt
- redogöra för bedömningskriterier gällande elevers läs- och skrivutveckling
- redogöra för didaktisk forskning om läs- och skrivundervisning

Färdighet och förmåga

- tillämpa grundläggande språk-, läs-, skriv- och litteraturredidaktik via multimodala berättelseformer
- tillämpa vetenskapligt grundad didaktik och metodik i planering av läs- och skrivundervisning där olika texttyper ingår
- tillämpa kunskaper om svenska språkets struktur i läs- och skrivundervisning
- kartlägga och bedöma elevers läs- och skrivutveckling samt planera undervisning utifrån detta
- använda det svenska språket i tal och skrift för professionella syften utifrån normer för struktur och språkbehandling

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- reflektera och problematisera över läs- och skrivundervisning med utgångspunkt i elevers olika förutsättningar och bakgrunder samt i relation till utbildningens krav på likvärdighet

Innehåll

- Svenskämnet i aktuella styrdokument
- Svenskämnet förr och nu
- Teoretiska perspektiv på elevers läs- och skrivlärande
- Språklig medvetenhet
- Metoder för tidig läs- och skrivundervisning
- Avkodning/inkodning, begynnande skrivande
- Dialogisk högläsning och läsförståelse
- Undervisningsplanering utifrån aktuella styrdokument
- Läs- och skrivsvårigheter
- Kartläggning och bedömning av elevers läs- och skrivutveckling
- Multimodala berättelseformer
- Bilderböcker och lyrik
- Berättande texter och sakprosatexter

- Barnbokens historik och kännetecken
- Didaktiska perspektiv vad gäller elevers textproduktion, analogt och digitalt
- Grunder i svenska språkets struktur
- Formellt skrivande inom högre utbildning

Undervisningsformer

Undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/ handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs på svenska.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt godkänt resultat om minst 15 hp i utbildningsvetenskaplig kärna och godkänt resultat i Svenska I - Tidigt språkande och meningsskapande för grundlärare F-3, 7,5 hp eller motsvarande

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Lärandemålen utgör grund för examination.

Kursen examineras genom två individuella skriftliga tentamina, tre seminarier, två individuella redovisningar samt en individuell skriftlig inlämningsuppgift. Vid omexamination kan gruppredovisning, om så är möjligt, övergå till enskild muntlig redovisning.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studievevisningar vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationsmoment och för kursbetyget Väl godkänd krävs dessutom Väl godkänd på 12 hp.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Seminarium 1	4 hp	VG/G/U
Individuell skriftlig tentamen 1	1,5 hp	VG/G/U
Seminarium 2	3,5 hp	VG/G/U
Individuell skriftlig inlämningsuppgift 1	3 hp	VG/G/U
Seminarium 3	2 hp	VG/G/U
Individuell skriftlig inlämningsuppgift 2	3 hp	VG/G/U
Gruppredovisning	2,5 hp	G/U
Individuell skriftlig tentamen 2	1 hp	VG/G/U
Individuell skriftlig inlämningsuppgift 3	2 hp	VG/G/U

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Övrigt

En student garanteras minst tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få byta examinator till därpå följande examination. Beslut om byte av examinator fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Om en kurs upphör eller ändras väsentligt erbjuds examination enligt den förutvarande kursplanen vid minst två tillfällen inom ett år efter beslutet.

Examinator har rätt att ge en anpassad examination eller låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt givet att lärandemålen kan säkras och att det finns synnerliga skäl härför, inbegripet studentens rätt till riktat pedagogiskt stöd.

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Alatalo, Tarja (2021). *Högläsning: didaktik för språk-, läs- och skrivutveckling*. (s. 49-64) Studentlitteratur. 15 s.

Alatalo, Tarja (2026). Grundläggandeförmågor och färdigheter i skrivutvecklingen – didaktiska implikationer. I K. Forsling, & C. Tjernberg, (red.) (2026). *Skrivundervisningens grunder*. (Tredje uppl.). (s.37–50). Gleerups. 14 s.

Aminoff, Christina (2021). *Skriftspråkliga handlingar i förskoleklass och årskurs 1* [Doktorsavhandling]. Linköpings Universitet. 226 s.

Bergman, Eva, Fredriksson, Karolina, Wallin, Johan, Melin, Catarina, Geijerstam, Åsa, & Magnusson, Jenny (2024). *Främja skrivkunskaper i de allra tidigaste skolåren*. Systematisk forskningssammanställning 2024:02. Skolforskningsinstitutet. 20 s.

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2021). *Akademiska läsande och skrivande*. (Andra uppl.). (s. 253–260, 269–273). Studentlitteratur. 13 s.

Chambers, Aidan (2014). *Böcker inom och omkring oss*. Gilla Böcker. 293 s.

Dahlbäck, Katarina (2011). *Musik och språk i samverkan. En aktionsforskningsstudie i årskurs 1*. [Licenciatuppsats]. Göteborgs universitet. 30 s.

Eriksson, Jessica, Grönvall Fransson, Camilla & Johansson, Annelie (2025) . *Kreativ grammatikundervisning: från förskoleklass till åk 6*. (Andra upplagan). Columbus förlag. 240 s.

Erlbruch, Wolf (2012). *Anden, döden och tulpanen*. Lindskog Förlag. 36 s.

Frank, Elisabeth & Herrlin, Katarina (2020). Språk-, läs- och skrivutveckling – grundskola åk. 1-3. Modul: Tidig skrivundervisning. *Del 2. Stavning bokstavlig begrundan* . Skolverket 13 s.

Frank, Elisabeth & Herrlin, Katarina. (2026). Avkodning. I Tarja Alatalo (Red.), *Läsundervisningens grunder*. (Fjärde uppl.). (s. 71–85). Gleerups. 15 s

Fredriksson, Ulf (2025). Elevers rätt att få det stödet de behöver för att lära sig att läsa och skriva. I D.V. Börtzell-Szuch, & S. Vuorenperä, (red.) (2025). *Läs-och skrivundervisning utifrån elevers varierade behov*. (Andra uppl.). (s. 295–309). Gleerups. 15 s.

Fredriksson, Ulf & Taube, Karin (2025). *Läs- och skrivundervisning: vägen framåt*. (s. 147–154). Studentlitteratur. 8 s.

Fridolfsson, Inger (2025). Bokstavskunskap. I Eriksson, Jessica, Engborg, Annsofie & Norén, Sofia (2025). *Lära barn att läsa*. (Fjärde uppl.). (s. 61–68). LegiLexi Stiftelse. 8 s.

- Fälth, Linda & Hallin, Anna Eva. (2026). *Tidig läsundervisning med ljudningsmetoden*. Gleerups. 208 s.
- Frylmark, Astrid (2025). Ordförrådet. I Eriksson, Jessica, Engborg, Annsofie & Norén, Sofia (2025). *Lära barn att läsa*. (Fjärde uppl). (s. 103–120). LegiLexi Stiftelse. 18 s.
- Heena, Baek (2019). *Molnbullar*. Bokförlaget Trasten. 31 s.
- Hermansson, Carina, Mohlin, Lisa och Godhe Anna-Lena (2022). Multimodalt skrivande och digitalitet. I Eva Lindgren, Carina Hermansson, Annika Norlund Shaswar och Sofie Areljung (Red.), *Skrivdidaktik i grundskolan* (s.177-192). Studentlitteratur. 15 s.
- Hjertzell, Maria, & Hellgren, Johanna (2024) *Brorsans kompis Robban* . Lilla Piratförlaget AB. 69 s.
- Hogdal, Liselott (2017). Fixar läsfixarna läsningen? I Jonas Almqvist, Karim. Hamza & Anette Olin (Red.), *Undersöka och utveckla undervisning. Professionell utveckling för lärare* (s. 31-36). Studentlitteratur. 6 s
- Hole, Stian (2008). *Hermans sommar*. Alfabeta. 40 s.
- Liberg, Caroline (2017). Först få visa, sedan säga. I Jonas. Almqvist, Karim. Hamza & Anette. Olin (Red.), *Undersöka och utveckla undervisning. Professionell utveckling för lärare* (s. 36-38). Studentlitteratur. 3 s.
- Lind, Åsa (2016) *Sandvargen*. Rabén Sjögren. 119 s.
- Mangen, Anne (2016). What hands may tell us about reading and writing. *Educational Theory* , 66(4), 457-477. doi.org/10.1111/edth.12183 . 21 s.
- Nikolajeva, Maria (2017). *Barnbokens byggklossar* . Studentlitteratur. 393 s.
- Olczak, Martin (2011). *Trolldom i gamla stan*. Rabén Sjögren. 96 s.
- Sendak, Maurice (2019). *Till vildingarnas land* . Bonnier Carlsen. 48 s.
- Schmidt, Catarina (2023). *Kommunikativa klassrumspraktiker. Tidig läs- och skrivundervisning*. Studentlitteratur. 256 s.
- Skolverket (2023). *Nya språket lyfter! Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6* . Skolverket. 126 s.
- Skolverket (2024). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet - Lgr22*. (andra uppl.). Skolverket. 272 s.
- Skolverket (2026). *Fånga språket. Bedömningsstöd och kartläggningsmaterial*. Skolverket. 25 s.
- Skoog, Marianne (2012). *Skriftspråkande i förskoleklass och årskurs 1*. [Doktorsavhandling]. Örebro Studies in Education 33. 100 s.
- Sunde, Kristin och Lundetrae Kjersti (2019). Is a faster pace of letter instruction associated with other teaching practices?. *Nordic Journal of Literacy Research, Vol.5, No.2, pp 62-78* . 17 s.
- Westman, Maria (2019) Bedömning i och av svenska. I Liberg, Caroline & Smidt, Jon (Red.). (2019). *Att bli lärare i svenska*. (s. 173-183) Liber.

Aktuella styrdokument för grundskolan: www.skolverket.se

Referensmaterial

- Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2017). Från fabler till manga I. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur. Gleerups 400 s.
- Boglund, Ann och Nordlund Anna (2021). *En bro av poesi*. En bok för alla. Svenska Akademien. 124 s.
- Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygga och åtgärda läs- och skrivsvårigheter.*Metodisk handbok. Natur och kultur. 250 s.

Övrig litteratur

Annan litteratur och/eller kompendier, ca 200 sidor, bestäms av examinator och distribueras online.

Litteraturreferenser – så skriver du

<https://ju.se/bibliotek/sok---skrivhjalp/referenshantering.html>

Källkoll: Studentens guide till att undvika plagiering

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet

Finns på lärplattformen